

Directori: V. P. Iordan și A. P. Bănuț
Șef-redactor: U. Sorles
Administrator: I. Martin

Anul I. Sibiu, Sâmbătă 19 Iulie 1918 Nr. 145

ABONAMENT: 22 lei - 150 K
DE 12 ANI: 38 lei - 76 K
DE 14 ANI: 48 lei - 96 K
NUMĂRUL 10 PLEI

Alegerile

O scăpare din vedere

Înfășișit, după amănări repetate, alede pentru Constituanta au fost fixate la 15 Septembrie, atât în vechiul Regat cât și în provinciile alipite României. Amănările au fost desigur zadarnice, din motivul lor principal, faptul — că grație spre Nord și Apus n'au fost încă limitiv fixate, — deși dănuiește și așezării n'a mai fost ținut în seamă; lucru care se putea face, desigur, cu o oră mai înainte.

Neasemănata ușurare pe care am avut-o astăzi dacă am avea Parlamentul n'a decedat și adevărată autoritate și conștiință — că reprezintă voința Țării asupra problemelor care ne frământă astăzi, nu e de tăgăduit. Așa cum stau lucrurile, oamenii politici, despărțiți de convingeri deosebite, dar mai ales de deosebite ambițiuni, stau la răscrucea drumurilor și nu îndrăznesc să ia hotărâri. Simt desigur apăsând pe umerii lor grea răspundere a actelor izolate.

Se vor face și dincoace de Carpați, alegeri așteptate de multă vreme pe suferințele universale. Cele dintele alegeri libere, în cari voința poporului se va manifesta în voie, fără baioneta jandarmului, care să închidă drumul alegătorilor susținuți, și fără brutalele presiuni cu care se zugrumată sinceritatea unui vot care trebuia exprimat pe față.

Din dispozițiunile pregătitoare ale Constituției dirigenți în vederea alegerilor la Septembrie, aflăm și cine va avea drept de vot în ținuturile românești din Asia Ungarie, și ne bucurăm sincer că din lista aceasta cea mai mare parte din hotărârile luate la Alba-Iulia au fost respectate.

Cea mai mare parte, dar nu toate, au fost adăvurate printre punctele programului proclamat la Alba-Iulia, — cari sunt desigur punctele cardinale ale noului orientament în viața Ardealului, — se găsește și în lista care dă drepturi femeilor. Iar ordonanța Constituției dirigenți spune limpede: femeile nu vor avea drept de vot în alegerile pentru Constituanta.

Nu discutăm aici chestiunea acordării drepturilor la femei. Problema e deosebit de complicată, și în rezolvarea ei

trebuie să se țină seamă de multe împrejurări pentru ca interesele obștești să nu fie stânjenite de chemarea în luptă politică a unor forțe lipsite de maturitatea necesară.

Dar, adunarea de la Alba Iulia a rezolvat, în principiu, problema aceasta, în chip favorabil. Realizarea practică avea să sufere, în chip firesc, modificări. S'ar fi putut să nu se dea folosința dreptului electoral decât femeilor cari se conduc singure, sau celor trecute de o anumită vârstă. Trebuiau făcute, fără îndoială, unele rezerve. Dar așa cum s'au încheiat, primele dispozițiuni în vederea alegerilor, — sprijinite în linii generale pe votul universal, egal, secret și obligator proclamat la Alba Iulia, — s'a trecut peste unul dintre drepturile înscrise în esența pactului fundamental primit cu atâtă însușire în memorabila adunare în care s'a pecetluit unirea cu România. Inceputul ne intristează puțin. Prea auzisem des amintindu-se de programul de la Alba-Iulia, și ne obișnuisem să credem că ceea ce s'a făcut acolo nu mai putea fi schimbata de nici o influență a vechilor partide politice, rău năruite din vechiul Regat. După neconvocarea Sfatului Național, care avea să cerceteze reformele cari priveau în special Ardealul, neacordarea drepturilor de vot femeilor, o a doua scăpare din vedere a principiilor de la Alba-Iulia.

Cauza e ușor de cercetat. A prins și aici sistemul lesnicilor al decretelor-legi, importat de peste Carpați.

Nu ridicăm acum o protestare, căci nu e momentul — cum am mai spus o dată — de a ataca încrederea de care conducătorii noștri trebuie să se bucure printre noi și a surpa autoritatea de care au nevoie în fața străinătății.

Însămăm însă amărăciunea ce o resimțim văzând că în Basarabia lucrurile au mers astfel, că acolo s'au găsit oameni cari să reziste mai bine d'infuziunii influenței, și că acolo femeile vor vota.

Căci, dacă e vorba ca anumite curente să biruie alte curente, ar fi de dorit ca învingătoare să fie cele mai democratice, nu cele cari precupețesc drepturile odată proclamate.

Situația politică

Reformele în Ardeal.

Di Teodor Mihali, prefectul județului Solnoc-Dobâza, președintele Marelui Sfat Național și fostul președinte al parlamentelor naționalităților din fosta Ungarie, a făcut, în trecerea sa prin Brașov, importante declarații unui redactor al „Gazetei Transilvaniei” din Brașov cu privire la situația politică din Ardeal.

Aflăm astfel, în privința proiectelor de reformă agrară și electorală că ambele proiecte trebuie să fie gata la finele lunii Iulie, ca să fie prezentate Marelui Sfat Național, care se întronește la Alba Iulia. Cu această ocazie vor fi luate în discuțiune amănunțită, se va face arondarea circumscripțiilor electorale și se vor stabili listele de alegeri.

La întrebarea despre situația partidului național și transformarea programului său, di Teodor Mihali a declarat că partidul național își va reforma și stabili programul tot cu această ocazie, la Alba-Iulia, în așa fel ca să corespundă noilor exigențe. Acest lucru a cam întârziat, a adăugat di Mihali, din cauza multelor ocupații ce le au bărbaii noștri din vechiul comitet național.

Crisa internă

Criza politică departe de a se clarifica nici n'a izbucnit încă cu adevărat. Un fapt nou demn de reținut sunt numai atacurile pe cari „Vitorul”, ziarul guvernului le adresează diu N. Iorga pentru părerea ce și-a exprimat-o cu privire la situație.

Oficioul liberal scrie: „Românimea” reproduce cuvintele diu N. Iorga prin care în termeni ambigui se face apologia politicianilor cari știu să accepte cele ce se impun cu o inexorabilă necesitate.

„Reproducerea ce o face „Românimea” dovedește că sensul adevărat al celor scrise de di N. Iorga, este că trebuie să primim hotărârile celor mari și să semnăm condițiile de pace cu Austria, cu prețul independenței noastre politice și economice.”

„E adevărat că di N. Iorga încadrează această nevoie la teoria omului de Stat curajos, care face ceea ce e contra sentimentului țării întregi!”

Desbaterile procesului Apáthy

Ascultarea martorilor — Chestiunea fondurilor lui Apáthy — Cine ațâța pe secu — Atacul dela Tigan — Manifestele agitatoare

Ședințele procesului Apáthy au continuat ieri. S'au ascultat martorii.

Di general Neculcea. Declară, că la intrarea brigădei a 13 în săcuime, săcuil primiseră ordin de concentrare, și că acceștia plecau. La intrarea în Cluj a brigăzii martorul a avut ocazia să vorbească cu Apáthy chestiuni de menținerea ordinii. La intrarea în Cluj a mai găsit armată ungurească. Aceasta a evacuat orașul în vreo patru zile. La intrarea în Toplița a dat peste manifeste revoluționare adresate populației române și armatei. Nu poate preciza, dacă ele veneau dela senatul din Cluj. În ce privește atacul dela Tigan crede că Apáthy este autorul lui moral, deoarece el trata toate chestiile militare. Există o telegramă, în care se cere ca trupele maghiare dela Bistrița să treacă la Dej spre a rezista trupelor române. Aceleași lucruri se petrec la Jibou și Zău, sub conducerea morală a lui Apáthy, care avea legături cu trupele ungare de acolo.

Martorul Iulian Pop, primarul orașului Cluj

Întrebat asupra constituției consiliilor naționale, arată felul cum s'au format, precum și rolul pe care l'au avut. Nici nu se putea face fără de aprobarea lor. Șeful armatei Slegler nu putea da ordine gărzilor românești fără aprobarea consiliului național român.

Săcuil au venit la Cluj la finele lui Noembrie. Ei au venit din ținuturile ocupate de armata română nu dinspre Budapesta. Ei făceau disordini în oraș, bruscau și jefuiau. Au atacat Consiliul român în mai multe rânduri, omorând pe studentul Popovici.

Când m'am dus la Apáthy să protestez, și a luat apărarea sa, deși eu și ceilalți socialiști i-am dat dreptate.

Cu frunțașii români Apáthy s'a purtat prevenitor. Nu știu dacă manifestele revoluționare au fost făcute de el. Se spune însă că vin din partea Consiliului național maghiar. În ce privește relațiile lui cu armata ungară, Apáthy nu era comisar militar. Cu ocazia turburărilor provocate de săcuil; s'au omorât și niște unguri.

În ce privește atitudinea Apáthy era foarte intransigent. Cred că cu susținerea funcționarilor consiliului s'au putut cheltui banii aduși de Apáthy din Pesta.

Di Valentin Poru, prefectul Clujului. Am făcut parte din consiliul național român ca secretar și comisar al poporului. Am avut contact cu organizația similară ungurească atunci când s'a hotărât organizarea gărzilor. Am cerut dela unguri bani și arme și ni s'au dat.

Nu n'am executat ordinul de recrutare dat de consiliul maghiar, căci am declarat că nu stăm sub ascultarea lui.

Purtarea săcuilor a fost teroristă. Manifestele revoluționare s'au publicat pe la începutul lui Decembrie.

Nu știu dela cine porneau, dar erau pornite din Cluj. Ca Apáthy am avut o întrevedere cu ocazia organizării jandarmeriei. Ciocniri între gardienii români și unguri au fost.

Martorul Horváth Emil. — De 38 de ani, proprietar, prefect trecut la pensie, romano-catolic.

— În ce împrejurări a fost martorul numit șef în comisa de armistițiu la comisarariatul general?

Martorul: — La 12 Decembrie am fost încredințat de guvern să merg să tratez cu francezii. Deși locuia la Sibiu, am primit ordin dela Pesta să rămân la Cluj, ca șef al secției de armistițiu. Numirea i-a venit cam pela 12 Decembrie.

Comisarariatul s'a înființat pentru apărarea intereselor maghiarismului din Ardeal. A fost numit șef de secție în urma recomandării lui Apáthy de către ministrul din Pesta.

Comisarariatul avea 18 secții. A șeaptea era secția militară. Era și o secție specială pentru săcuil, secția a 17 a.

— S'a ocupat secția martorului cu chestii militare?

Martorul: — Secția mea nu. Nu știu ce se va fi făcut la altele.

— Cine avea răspunderea de actele secțiilor?

Martorul: — Chestiunile mari le rezolva comisarul general Apáthy. De chestiunile de mai puțină importanță răspundea șeful respectiv.

Correspondența o semna totdeauna Apáthy. Numai în lipsa lui o semna Vince Sandor.

— În ce raporturi era Vince cu Apáthy?

Martorul: — Înainte de revoluție erau între ei neînțelegeri din cauza vederilor politice. Vince era socialist-radical. Apáthy era conservator. În revoluție, în

interesul ordinii s'a stabilit între ei o înțelegere. Intimitate între ei nu știe să fi fost.

— Ce legături erau între senatul național ungar și între comisarariat?

Martorul: — Deoarece consiliile naționale își arogaseră drepturi, s'a cerut înființarea comisarariatului, unde au fost numiți cunoscuți lui Apáthy din senatul național. După înființarea comisarariatului consiliul național maghiar a încetat a mai funcționa.

Horváth a adus la Cluj tratatul de armistițiu, cu fixarea liniei de demarcație, și l'a adus la cunoștința publică. N'a asistat la tratatul între Apáthy și Berthelot. Știe că a fost vorba că trupele ungare să se retragă pe o no. a linie dela Baia-mare Cluj Deva 15 km spre apus.

— Înainte de ocuparea Clujului de Români, a venit acolo Ronald și Féryes. Cu ce scop?

Martorul: — Erau la Cluj donă părerii: De a apăra orașul și de a l'preda fără luptă. Cel doi au venit să sfătuiască pe Cluj-ni să predea orașul fără a opune rezistență. Martorul n'a vorbit cu ei, negăsindu-i vrednici de misiunea ce o aveau.

— Ce știe despre adunarea dela 22 Decembrie?

Martorul: — N'am luat parte la adunare. Știu despre ea numai din jurnale.

Nu are cunoștința de intențiile lui Apáthy de a apăra Clujul. Dar e convins că, de n'ar fi fost Apáthy în fruntea comisarariatului, s'ar fi opus rezistență pe Murăș. Apáthy nu s'a ocupat cu chestii militare. Aceasta a declarat o în scris comandantul trupelor române.

— Cine era în fruntea secției secuștii?

Martorul: — Un Sandor Iozset. Dar activitatea lui n'a durat mai mult de o săptămână.

— A putut Apáthy să se intereseze de manifeste?

Martorul: — Nu știu cine a pus la cale manifestele revoluționare. Nu știu să se fi ocupat cu ele Apáthy. Știu că s'a interesat numai de manifestul, prin care se anunța armistițiu dela Belgrad.

Martorul Iuliu Florian.

— Ce știe martorul despre purtarea săcuilor în Cluj?

Martorul: — Zilnic l'am văzut beți, zilnic trăgeau salve asupra consiliului național român. Purtarea lor a fost foarte rea, mai ales față de populația românească. Dela un soldat german, ce venise în casa mea, am aflat că Săcuil biți l'au invitat să pe Nemți să lupte, promițându-le câte 50 de coroane. Săcuil au spus că banii li va da Apáthy. Săcuil mi-au spus și mie că vor da foc băncii „Economul” din Cluj. Bețiile Săcuilor sunt a se atribui proedurilor consiliului unguresc, care le înlesnea procurarea alcoolului.

Martorul Szalmáry Akos, de 64 de ani, profesor în pensie, evanghelic.

— Ce rol a avut la consiliul național maghiar din Cluj?

Martorul: — Am fost casier. Plățile s'au făcut parte din contribuții, apoi dint'într-unul dela băncile din Cluj. Suma împrumutată a fost de 250 mii de coroane. Suma s'a dat în virtutea garanției personale a membrilor. Din suma împrumutată s'a cheltuit o sumă mare pentru tipărituri, cam 160-170 de mii de coroane.

— Consiliul național și comisarariatul aveau același buget?

Martorul: — Nu. Când s'a înființat comisarariatul, a încetat funcționarea consiliului. Din suma de un milion adusă dela Pesta s'a plătit însă datoria de 250 mii coroane a consiliului. De alte sume nu știe să se fi primit.

— A primit dela societatea de propagandă din Budapesta bani?

Martorul: — Da. Ni s'au trimis zece mii de coroane pentru a se lua zilnic dela adunarea ungurească din 22 Decembrie. Tipăriturile se făceau la tipografia lui „Keleti Ujság”. Trupele săcuștii din Cluj nu știe să fi fost sub autoritatea consiliului național unguresc.

Martorul Eugen Ioanovici, de 47 de ani, director de teatru, evanghelic.

Declară că a fost vicepreședinte al consiliului național maghiar. Acest consiliu s'a format din membrii partidelor politice mai populare. El avea de s'opăstrarea ordinii. A lucrat împreună cu Sașii. Românii n'au voit să lucreze alături de el. Consiliile maghiare ca și cel român și șasesc au somat pe generalul Slegler să se supună autorității lor. Soldații aveau să depună jurământul consiliilor naționale proprit Senatului unguresc n'a dat nici un ordin de concentrare. În ce privește recrutarea Săcuilor nu știe nimica, el aflân-

Insemnari zilnice

De dragul ordinii...

Dintre observările făcute de Apáthy cu ocazia desbaterii procesului său, revădăm una, care i face cinste: „Am procedat așa după cum mi-a dictat conștiința mea de ungur. Dacă aș fi procedat altfel, aș fi meritat în primul rând disprețul românilor cinstiți...”

E frumos și este cavaleresc acest răspuns. Peste tot atitudinea demnă a ireductibilității adversar face o bună impresie.

Nu tot așa stau lucrurile cu martorii. Nici unul nu știe nimica, deși toți au avut rol în conducerea treburilor obștești. Deși țara lor se prăbușea, îngropând în trecut de o mie de ani, nici unul n'a simțit — după măturisirea lor — nici o durere. Ceea ce au făcut, au făcut de dragul ordinii.

Iată cum oameni, cari au fost cineva la lămea ungurească se ascund după deget, deși nu ei sunt chemați la răspundere.

În ce privește anumite gesturi, când cățuța este în primejdie, se vede că acești martori — dintre cari unul ridicol de impetuosi în trecut — sunt abia ucenici.

Noi am trecut veacuri de arândul prin asemenea situații. Ne putem ușor transpune în situația lor și știm ce este în sufletul lor. Știm așa de bine că nu de dragul ordinii au lucrat. Știm că aveau tot interesul ca această ordine să se turburată, spre a dovedi lumii că românii nu sunt în stare s'o păzească. Preocupem cel puțin atâtă mândrie națională la ei, ca să se opună la ocuparea unui teritoriu, pe care, așa fără drept, dar l'au apăsătorit o mie de ani.

Domnilor grofi și baroni și alții croșii pe același calapod, sunteți în fața unor militari, în fața unor cavaleri ce nu se răzăm pe meritele strămoșilor lor, ci și-au câștigat noblețea prin faule, prin jertfele lor proprii de sânge. Sunteți în fața unor lupători, cari și-au văzut țara amenințată și s'au sălișieră prin tratatul barbar dela București. Ei ar ști să vă înțeleagă, ei ar ști să compănească acțiunea dvoastră.

Lăsați povestea cu ordinea. Cât de frumos răzare ca om, Apáthy, pe lângă cece vor să-l aperi cu veșnica invocare a ordinii. Ori care ar fi sencița, viața și are podoabele ei numai în gestul care traduce demnitatea.

Laokoon.

„Politica sașilor”

Răspuns la un articol

Primim următoarea scrisoare dela di dr. H. O. Roth, secretarul consiliului național săsesc:

Ca reflexiune la articolul „Politica sașilor” aparut în numărul dela 15 Iulie a „Renașterii Române” mă mărginesc la două constatări:

1. Din declarațiile publicate ieri, ale diu I. Maniu, reese faptul, ca în proiectul condițiilor de pace nu sunt fixate drepturile minorităților, cari se vor pune sub protecția alianței popoarelor. Nu putem admite deci nici noi, ca România să fie obligată a iscăli în chestia aceasta „carte blanche” expunându-se astfel la grația ori disgrația unor puteri străine. O astfel de obligațiune ar însemna în tot cazul știrbirea suveranității statului nostru, și trebuie s'o respingem precum am susținut și în răspunsul trecut, pentru că astfel de concesii pretinse pentru minorități ne-ar împinge mai tate sau mai târziu în complicații periculoase. — Nu se poate accepta mai departe, ca astfel de obligațiuni să fie impuse numai statelor mici, iar marile puteri să fie libere de obligațiuni la fel.

2. Suntem convingși că di Vaida-Voevod nu a făcut declarațiile imputate lui de ziarul „Matiu” referitor la o pretinsă agitație între germanii din România Mare. Di Vaida cunoaște desigur mult mai bine relațiile noastre cu guvernul român. Membrii Consiliului dirigenți pot dovedi, că sași din Ardeal nu au încercat nici când să caute legături directe cu Conferința de pace. Din contră, am ținut în totdeauna, să ne adresăm cu dorințele noastre referitor la noile întocmeli politice din Ardeal, singur către Consiliul dirigenți.

— Ultimul act cu doleanțe politice a fost înalțat din partea noastră Consiliului dirigenți la 12 Ianuarie — Conferinței de pace însă nu i-am adresat nici direct nici prin intermediul Consiliului dirigenți nici un memoriu. Destăinuiriile ziarului „Matiu” nu se pot baza prin urmare pe declarațiile diu Vaida.

Sibiu, la 17 Iulie 1918.

Dr. H. Otto Roth
secretarul Consiliului național săsesc

„Sărbătoarea victoriei” la Lugoj

Lugoj (Întârziată) — Cu prilejul sărbătoririlor naționale franceze la Lugoj au avut loc mari serbări. Orașul a fost pavozat, iar defilarea trupelor franceze s'a făcut în mijlocul celui mai mare entuziasm.

Cu această ocazie d. colonel Betrique comandantul armatei franceze de ocupație din Lugoj a ținut următoarea cuvântare: „În acest moment armatele aliate defilează sub arcu de triumf la Champs-Élysées și Parisul sărbătorește victoria. Inima națiunilor pretine tresaltă de glorie și drapelul lor flutură în vântul triumfului. Sper că această zi va deschide era de pace și fericire pentru toată lumea. Dorec din toată inima la Români, sora latină a Franței, să fie printre popoarele cele mai fericite. O merită pe deplin prin săngile vărsate și prin frumosul trecut istoric. Ridic păharul meu pentru M. S. Regele României, pentru preagrațioasa Regină și pentru fericirea poporului român.”

A răspuns, închinând pentru Franța prefectul român al Lugojului d. dr. Dobrin.

Starea recoltei din Ardeal

Timpu a fost foarte favorabil pentru desvolțarea plantelor, așa că recolta va fi bună și mijlocie.

Grâuul va da o medie de 7 măși pe jugăr, — săcară 8 m., — orzul de toamnă 10 m., — orzul de primăvară 5 m., ovășul 4 m., — Porumbul va da o recoltă medie, iar nufrețul s'a făcut într'o abundență cum nu se întâmplă numai în zece ani odată. — Recolta fânului a fost de 20 m. de jugăr.

S'au modificat granițele Serbiei?

Protestul lui Pasici

Lalbach. — Ziarul „Slovenski Narod” anunță din Paris că primul delegat jugoslav Nicola Pasici a adresat o notă de protest consiliului suprem în privința unor modificări teritoriale din tratatul cu Austria în detrimentul statului jugoslav.

(Ag. Dacia).

du-se la Pesta. Știe că Kratochwil a fost recunoscut de toți ca șef suprem al armatei.

Apăthy în genere avea o atitudine frățească față de colegii săi români din consiliul românesc. Dovadă este faptul din împrumutul de 250 mii coroane au dat și Românilor 50 mii de coroane.

Victimele săcuilor n'au fost numai Români, ci și Unguri. Astfel ei au împușcat pe un căpitan și pe o femeie, ambii unguri. Acuzatul n'a plănuț nici o rezistență împotriva armatei române.

Martorul Vasile Caba. Știe, că după ce Săcuil au parlamentat cu d. maior Rozin, s'au retras spre Țigani, unde au pregătit atacul împotriva Românilor.

Astfel, Români au observat că linia fierată Țigani-Zălau era ruinată. Au oprit trenul și în momentul acela au început săcuil atacul. Șapte soldați au murit. Săcuil au mai prins câțiva soldați și i-au împușcat. Martorul a fost și el prins și sililit de maiorul ungar Barabás să iscăiească un proces verbal absurd.

Dela oameni am auzit că atacul a fost pus la cale dela Cluj. Cu câteva zile mai înainte fuseseră pe acolo doi agenți din Cluj. În Zălau toți aveau cunoștință de atacul ce se pregătea.

Ședința se ridică la orele 7 1/2 după amiază.

Adunarea funcționarilor publici

Joi la orele 3 d. a. a avut loc adunarea funcționarilor publici din Sibiu în localul edificiului școlii de cadeți, — la resortul finanțelor.

Scopul adunării a fost organizarea funcționarilor și instituirea Reuniunii tuturor funcționarilor transilvăneni.

La adunare au participat funcționarii tuturor resorturilor, afară de cei dela justiție, codificare și alimentație.

Di Czuzman, consilier la resortul finanțelor care prezidează, deschide ședința salutând pe funcționarii adunați, face cunoscut scopul adunării. Urmează după aceea multe propuneri interesante.

Între aceste propuneri și debateri, după lungi discuții se primește propunerea ca și secretarii generali să fie încadrați în reuniune. Numai după hotărârea aceasta se alege cuunanimitate dl. secretar general la resortul industriei Muntean ca președinte executiv al adunării, iar notari doi Peptea și Băilă.

Di Munteanu primește prezidenția și se încep debaterile.

Se alege o comisie constătătoare din unsprezece membri, care până în Sâmbăta viitoare își la însărcinarea de a pregăti un proiect de statute pentru înființarea „Reuniunii funcționarilor publici din Transilvania”, și pentru convocarea congresului funcționarilor.

Tempul adunării viitoare se fixează pe săptămâna viitoare, sâmbăta la orele 3 d. a. unde sunt invitați toți funcționarii publici.

Înainte de a se fi terminat ședința dl. Băilă declară că articolul publicat în „Renașterea Română” în numărul din 17 Iulie referitor la reprimirea și protejerea

funcționarilor maghiari, cari au denegat jurământul se simte dator să declare că secția din resortul finanțelor unde ungurii sunt protejați nu este secția prezidiului condusă de dl. Nedici, ci aceea a dlui dr. Titus Drăgănescu.

Cu aceasta adunarea a luat sfârșit. T. Ch.

Informațiuni

— Dl. dr. I. Cl. Ioga ne roagă să desmințim știrea că dsa va conduce trenul repatriatilor, care va pleca în ziua de 22 Iulie la Viena.

— Zilele trecute a ținut prima adunare „Reuniunea femeilor române din Beiuș și împrejurimi” de sub prezidenția dnei Viora dr. Ciordas, care a condus cu mult zel lucrările reuniunii.

Viceprezidenta reuniunii, dna Angela Selăgeanu-Botean a deschis ședința aducând în memorie meritele neuitate a martirului dr. I. Ciordas.

Reuniunea a înființat un asil pentru orfani și dezvoltă o vie activitate.

— Proprietarii, cari au încartierat în locuințele lor ofițeri de către Comenduire, sunt obligați, ca, cel mai târziu în 24 ore dela mutarea vreunui ofițer, să anunțe această mutare Comenduirei.

Proprietarii nu vor putea găzdui în acele locuințe decât persoana cari au bilete de cartierare eliberate dela Comenduirea Pieței.

Contravențiunii vor fi pedepsite.

— „Adevărul” din București publică o convorbire cu părintele vicar al Orăzilor Mari dr. R. Clorogar. Dsa stăruie pentru o muncă continuă de reclăditi și închegare națională precum și pentru democratizarea vieții noastre publice și sociale.

— Sâmbăta 19 Iulie la ora 8 seara va avea loc în sala restaurantului Kwanka din Sibiu o petrecere cu joc aranjată de secțiunea română a partidului social-democrat. Prețul de intrare 6 cor. pentru domnișoare și 8 pentru domni.

— A apărut în București „Victoria”, revista tuturor românilor.

— Sâmbăta la 19 Iulie se va ține la băile din Ocna o petrecere cu dans. Pentru oaspeții din Sibiu va pleca un tren separat la orele 2 1/2, noaptea.

— Poliția din Ocna Sibiului, împreună cu siguranța din Sighișoara au pus mâna pe o bandă bine organizată de malsurtori de cărți, cari stabilindu-se la Ocna au comis o sumedenie de pungașii prin locuințele învecinate.

Numele exorcilor se ține în secret în interesul serviciului.

— Ziarul „Il Mesagero” anunță din Izvor bine informat că cererile teritoriale ale Italiei în Austria vor fi satisfăcute de conferința de pace în conformitate cu angajamentele luate de aliați în tratatul dela Londra din 1915.

— „Revista economică” din Sibiu se ocupă cu chestiunea banilor emigraților în America. Muncitorii români aflători în America, cari de 5 ani nu au putut trimite bani acasă, acum când s'a reluat traficul postal sunt speculați de mii de agenți, dând dolarul din mână pentru 5 lei! Articolul se adresează către cei competenți, ca să intervină prin reprezentanții diplomației din America, ca aceștia luminând muncitorii români de acolo, să împiedece speculația atât de păgubitoare pentru averea națională.

— Comisiunea însărcinată cu fixarea condițiilor financiare din tratatul cu Austria s'a întrunit sub prezidenția ministrului de finanțe Klotz. Comisiunea s'a ocupat în trecut și de condițiile financiare ale tratatelor cu Bulgaria și cu Turcia, constatându-se că chestiunile financiare ale Turciei sunt așa de complicate încât fixarea lor va cere discuțiuni foarte îndelungate.

— Cu prilejul reluării ostilităților de bolșevicii maghiari contra românilor, consiliul suprem al aliaților a decis să comunice lui Kun Bela că atâta timp cât autoritățile sovietiste din Ungaria continuă a nu executa armistițiul, guvernele aliate și asociate nu vor putea avea cu ei niciun raport.

— „Le Figaro” publică un articol al dlui N. Ioga intitulat „Elementul latin” în care vorbește de românii din Macedonia.

— În curând va pleca o delegație austriacă la Belgrad pentru a lua raporturile comerciale cu Jugoslavia.

— Principalele puteri aliate și asociate au examinat cu cea mai mare grijă cererea Austriei pentru ca să fie primită în societatea națiunilor.

— A Apărut: „Ideea Europeană”, informator săptămânal al curentelor de idei din țară și străinătate. Editura „Noua Revistă Română” București anul I, Nr. 4. preț 50 Bani.

Impotriva colportorilor de știri

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 25

1. Vor fi considerați ca infractori: a) acei cari, fără rea credință, prin localități publice, gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, colporta, comenta în orice chip știri, șe adevărate, șe imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română. b) Această infracțiune se va pedepsi și condanna de prețori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei. Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau tradă, să aplică pedepsele prevăzute de legea penală în vigoare în timp de războiu.

Ultima oră

Delegația bulgară la Conferința de pace

Sofia. Delegația bulgară va sosi la 25 Iulie în Paris. Ea este compusă din dnii Teodoroff președintele consiliului din partidul popular, Sakzoff, ministrul muncii din partidul socialist unificat, Stambulow-ki, ministrul lucrărilor publice din partidul țărănesc, Sarafot, verhi ministru din partidul progresist, ea s'a mai completează cu un anumit număr de consilieri politici, economici și secretari.

Situația internă în Germania

— O întrunire a socialistilor —

Berlin. — Partidul socialistilor independenti a ținut ieri o mare întrunire publică în fața palatului imperial ca semn de îndemna pentru încetarea actualiei crize din Germania. Socialistul independent Schwartz Heinrich, a pronunțat un discurs remarcând gravele consecințe pentru Germania și pentru poporul german ce rezultă din grevele, certurile și tulburările ce se desfășoară astăzi în întreaga Germania și pentru poporul german ce rezultă din grevele, certurile și tulburările ce se desfășoară astăzi în întreaga Germania. Întrunirea aceasta s'a sfârșit fără turburări sau incidente. (Ag. Dacia)

Ex-Kaizerul va fi judecat

El va fi adus la Londra în luna August

În Camera comunelor au avut loc ieri debaterile relative la extradarea împăratului Wilhelm. Pe baza legii internaționale Camera comunelor a votat ieri § 33 din codul penal, procedura crimelor din legea marelui Britaniei pe baza căruia ex împăratul Wilhelm va fi extradat și adus la Londra încă în decursul lunii August și nu în decursul lunii Septembrie, cum s'a anunțat. La sfârșitul debaterilor comenelor Lloyd George a comunicat deputaților că ultimul Consiliu de ministri de sub președinția sa, în deplină înțelegere cu M. S. Regele, a refuzat să primească cererea priuntului Eitel Friederich și al celorlalți frați și de a fi judecați în locul împăratului Wilhelm. Hotărârea aceasta a fost comunicată priuntului Eitel Friederich la Berlin prin ambasada olandeză din Londra.

Turburări de stradă în Germania

Berlin. — Ultimele știri sosite astăzi noaptea la Berlin anunță că la Marburg, la Heidelberg, la Gotha, la Jena au fost grave turburări de stradă, care s'au sfârșit cu încăierări sângeroase, între socialistii independenți și socialistii naționali din cauza divergențelor politice ce între aceste două partide există. În urma intervenției trupelor guverniale luptele sânger-

roase au putut fi sugrumate. S'au făcut mai multe arestări. Printre cei arestați află și fostul prim-redactor al ziarului „Marburger Zeitung”, dr. Müller Gustav. (Ag. Dacia)

Trupele austro-germane la Klagenfurt

Laibach. — Din Klagenfurt se anunță că trupele jugoslave evacuând orașul, ieri au intrat trupe austro-germane. Populația din Klagenfurt a făcut acestor trupe o foarte călduroasă primire. (Ag. Dacia)

Reluarea legăturilor cu Germania

Londra. — Secretarul de stat în afacerile externe ale Angliei, dnul Harn Wort a declarat în decursul ședinței camerei comunelor următoarele:

Guvernul britanic lucrează actualmente pentru reluarea relațiilor diplomatice cu Germania. Reluarea relațiilor diplomatice se va face după ratificarea tratatului de pace de către camera franceză și camera comunelor.

Paris. — Ministrul de externe francez a declarat prim-redactorului ziarului „Le Petit Parisien” că Franța, pacă cu Germania fiind încheiată, va relua în cel mai posibil scurt timp relațiile diplomatice. Pentru postul de ambasador la Berlin este desemnat domnul Tardieu. Germania va fi reprezentată în Franța prin domnul von Haniel, fostul președinte al delegației germane la Versailles. (Ag. Dacia)

Reluarea relațiilor între Belgia și Germania

Londra. — Ziarul belgian „La Sol” anunță că ministrul afacerilor străine al Belgiei se ocupă de câteva zile în mod serios cu reluarea relațiilor diplomatice între Belgia și Germania. Ministrul de externe al Belgiei va depune bilanțul lucrării sale spre aprobare consiliului de ministri și M. S. Regei Belgiei, care apoi vor decide dacă spiritul timpului de astăzi permite sau nu reluarea relațiilor diplomatice între aceste două state.

Vase de războiu aliate la Fiume

Belgrad. — Azi dimineață au sosit la Fiume 3 vase de războiu aliate din care au debarcat peste 1000 de soldați americani, englezi și francezi și 800 marinari interaliali. (Ag. Dacia)

Relațiile greco-americane

A t e n a. — Misiunea comercială americană sosită de câteva zile la Atena pentru a studia relațiile de intricipii între Grecia și Statele Unite, a lucrat ieri 2 ore cu ministrul de externe elen și apoi a fost primit în audiență de M. S. Regele.

Conferat: V. C. Hotărâș, dir. responsabil

Prima societate română de IMPORT și EXPORT
S. Ittu & Comp.
SIBIU
Se ocupă exclusiv cu importul și exportul a orice fel de produse comerciale, brute, semi-fabricate și fabricate.
Correspondență în limbile română, franceză, italiană, germană și ungară.
Adresa în Sibiu: ITTU & COMP., SIBIU.

Tăbăcăria Românească, societate în nume colectiv, din Craiova caută
un maestru tăbăcar
precum și 5 lucrători, cari vor fi bine plătiți.

Se caută
mașine de trierat
în mărime 800, 900 până la 1000 mm spre cumpărare. A se adresa
Hans Schieb
fabricant de mașini în Sibiu.

Aquisiteur
— pentru inserate se caută pe lângă proviziune mare. A se adresa Administrației **Renașterea Română** în Sibiu.

Se caută
un vâpsitor
pe lângă imediată intrare în serviciu, care eventual se poate ocupa și cu alte afaceri laterale. A se adresa
Hans Schieb
fabricant de mașini în Sibiu.

Un taur
de rasa **Simmenthal** în etate de 18 luni, foarte bine desvoltat, e de vândut. A se adresa la **Dumitru Sârbu, Boz**, (județul Aiba inf.)

Nr. III. 479/1919.
Concurs.
La inspectoratul industrial Lugoj este vacant postul de

inspector industrial.
Concurenții au să dovedească prin documente oficioase, că sunt cetățeni ai României și că au diplomă de inginer mecanic.
Petițiile sunt a se înainta, până la **10 August a. c.** la Resortul Afacerilor industriale, Sibiu.
Informații privitoare la postul numit se dau la Resortul Afacerilor Industriale între ora 11 — 12 a. m.

Reclama
e sufletul comerțului.

Secția Organizării VI—VII are nevoie de mai multe
mașini de scris
sapirografe
litografii și
casce de bani
Ofertele despre liferarea acestor fel de obiecte să conțină:
1. Cantitatea,
2. sistemul,
3. prețul,
4. nou sau întrebuințat
și să se adreseze **S. O. VI—VII, Biroul I** în Sibiu.

Resortul cultelor și al instrucțiunii publice
caută de urgentă
două
dactilografe
bune.

Comandamentul trupelor din Transilvania
Serviciul Intendenței
PUBLICAȚIE.
Se aduce la cunoștință, că la Comandamentul Trupelor din Transilvania (Sibiu), se găsește pentru vânzare prin licitație publică, cantitatea de
7.400 litri ulei pentru cilindre
Doritorii de a-l cumpăra, se vor prezenta la Serviciul Intendenței Comandamentului, în ziua de 25 Iulie curent, orele 10 dimineața pentru a prezenta oferte închise cu prețul oferit pe litru. — Odată cu ofertele vor depune fie care concurent și o garanție de 10%, la sută din valoarea integrală a uleiului. Uleiul se poate vedea în orice zi, la orele 8—12 dimineața și de la orele 16—20 după amiază.
Șeful Serviciului Intendenței
Int.-Colonel **I. Dimitriu.**

De vânzare
două scoafe mari
una cu 6 purcei de 6 săptămâni
Sibiu, Drumul Cislădiei Nr. 26.

Lalanghită (piscotă)
pentru înghețată prima cvalitate, în stare proaspătă e de vânzare, însă numai la revanzători. **Gustav Fabritius**, Sibiu, Saggasse Nr. 9.

TRADUCERI
de orice fel în limba română, franceză, engleză și germană se pot efectua în cel mai scurt termen, garantându-se exactitatea și buna executare. Informațiuni se pot lua la „Intreprindere de reclame și anunțuri” „HERMES” Kleine Erde Nr. 23.
Caut ocupațiune
ca mașinist
la o mașina de trierat, fie cu abur sau motor cu benzin. A se adresa **S. Ghise** din Sibiu, Schlangengasse 41.

Am onoare a aduce P. T. publicului la cunoștință precumcă am înființat aicea în Sibiu un
birou arhitectic
și primesc toate lucrările cari se țin de categoria aceasta și anume: Pre-lucrare și compunerea proiectelor de clădire pentru vile — căsi de locuit și ospătării — precum și pentru instalațiune de fabrici, biserici și școli, lucrări interne și adoptări, asemenea proiecte pentru mobilier modern și antic precum și compunerea de preliminare, es-ompturi etc.etc. — Toate lucrările aicea înșirate se vor efectui minuțios cu prețuri convenabile.
Pentru binevoitoriul sprijin se roagă
CARL BALLREIGH, birou arhitectic,
Drumu Poplăcii Nr. 45.